

بررسی مولفه های محیطی موثر در ارتقاء تعاملات اجتماعی فضاهای عمومی مجتمع های مسکونی

امیررضا خاکسار

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری
نویسنده مسؤل: Amirreza.khaksar@gmail.com

سید محمد حسین علیپور یزدی

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری اسلامی دانشگاه بین المللی امام رضا
didehyebidar@yahoo.com

چکیده

انسان ها در آشفته گی شهرهای امروز، به دنبال عرصه هایی با هویت های خاص هستند تا علاوه بر تأمین آسایش و تعامل با هم نوعان، در بستر پویایی اجتماعی به کمال متعالی خود نائل شوند. تعامل اجتماعی به معنای ایجاد رابطه بین دو نفر یا بیشتر است که منجر به واکنشی میان آنها می شود و این نوع واکنش برای هر دو نفر شناخته شده است. بنابراین روابط بدون معنا در زمره این تعریف قرار نمی گیرد. تعاملات اجتماعی و برقراری ارتباط می تواند یک موضوع فیزیکی، یک نگاه، یک مکالمه و ارتباط بین افراد باشد که خود مستلزم تعریف رویدادها و فعالیت های متناسب و در نتیجه نقش پذیری مردم در فضا و عضویت آنها در گروه ها و شبکه های اجتماعی است. در واقع معماری و شهرسازی باید به جای افتراق و جدایی در پی افزایش تعاملات اجتماعی و همبستگی انسان ها باشد. اما آنچه امروزه در اغلب فضاهای شهری با آن روبرو هستیم کاهش روابط و مشارکت اجتماعی ساکنان در این فضاهاست.

سوال نگارنده در این پژوهش آن است که چه مولفه های محیطی میتواند در ارتقاء تعاملات اجتماعی در محلات مسکونی موثر باشند. در این پژوهش نگارنده به دنبال آن است که با توجه به نمودار کانتربتوان فضا را تبدیل به مکان کرد و رسیدن به تعاملات اجتماعی که هدف اصلی این تحقیق است از طریق مولفه های محیطی و کالبدی محقق شود. در وهله اول نیز در می یابیم که محله پس از خانه مکانی است که فرد، بیشترین تعاملات خویش را در آن دارد، فضاهای عمومی عنصر مهمی در شکل گیری تعاملات اجتماعی در میان ساکنان آن است. از آنجاکه در گذشته محلات نقش گسترده و عمده ای در شکل دهی تعاملات اجتماعی ایفا می کردند، لذا با خلق مجموعه ای متمرکز از عملکردهای خدمات شهری همساز و یا مکمل یکدیگر میتوان به وسیله جذابیت های عرصه جمعی آن، مردم را به سمت فضا سوق داد در این صورت با مشارکت شهروندان در امور مربوط به خودشان، در نهایت تصمیم گیری های محله به خود آن